

FUNȚIILE ȘI SARCINILE MUZEULUI DE ISTORIE MODERNĂ ȘI CONTEMPORANĂ ÎN LUMINA PROGRAMULUI PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN DE FĂURIRE A SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE ȘI DE ÎNAINȚARE A ROMÂNIEI SPRE COMUNISM

CLEOPARTRA IONESCU

Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism, situează problema educației socialiste în spiritul ideilor și moralei comuniste, în formarea omului nou cu o înaltă conștiință socială. Viața culturală schimbă tot mai mult activitatea oamenilor, pe ei înșiși, influențând diferite laturi ale formării personalității umane. După cum subliniază secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU „*Educarea omului nou, formarea conștiinței socialiste, a concepției înaintate științifice despre lume și viață reprezintă una din sarcinile fundamentale ale edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării spre comunism, căreia partidul nostru îi va acorda și în viitor o atenție de prim ordin*“¹. Alături de alți factori culturali muzeului îi revine sarcina de a-și aduce contribuția la educarea omului, la formarea pentru viitor a tinerei generații, la ridicarea nivelului de cunoaștere a trecutului și prezentului istoric în spiritul socialismului științific, materialismului dialectic și istoric, de a reliefa prin toate mijloacele contribuția populației județului la civilizația materială și spirituală a patriei. După cum se subliniază în Programul Partidului Comunist Român „*activitatea politico-educativă trebuie să pornească de la cunoașterea trecutului de luptă revoluționară a poporului nostru, să se bazeze pe tradițiile gândirii și culturii lui progresiste, revoluționare, ale culturii progresiste și revoluționare mondiale*“².

Pentru a răspunde cerințelor actuale se impune ca muzeul să prezinte cât mai complet formele de comunitate umană, privite în succesiunea lor istorică. Secția de istorie modernă și contemporană, alături de arheologie și de istoria medie, trebuie să prezinte în mod științific evoluția societății, imbinând armonios naționalul cu specificul local, respectându-se periodizarea istorică.

Nu trebuie să lipsească din expoziție viața politică, organizarea administrativă, alegerile de deputați și a acelor care aveau să conducă

¹ Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la sesiunea jubiliară a Marii Adunări Naționale consacrată celei de a XXX-a aniversări a Eliberării României de sub dominația fascistă, București, Editura politică, 1974, p. 44.

² Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, București, Editura politică, 1975, p. 156.

județul, orașele, comunele și satele, schimbările intervenite în viața politică a țării, constituțiile, apariția și viața celor două foruri legislative Adunarea Deputaților și Senatul, partidele de guvernământ, disensiunile dintre partide și din interiorul fiecărui partid, grupările și regrupările, care au avut loc în diferite etape istorice.

Structura economică, de asemenea se va ilustra în mod progresiv cu tot ce este specific județului, apariția și dispariția unor manufacturi, fabrici, zalhanale și alte stabilimente industriale. Fiind un județ cu tradiție în industria extractivă, se vor marca metode de extracție a petrolului și cărbunelui, pătrunderea capitalului străin. În continuare se va marca industria textilă, trecerea de la războiul de țesut, la industria mecanizată, începutul și continuitatea în mod progresiv a industriei materialelor de construcție prin punerea în funcțiune a fabricii de ciment, industria chimică, electro-tehnică, forestieră, hidroenergetică. Un spațiu important se va da dezvoltării agriculturii cu toate sectoarele: pomicultură, viticultură, zootehnie.

În raport cu creșterea economiei se va reliefa și creșterea numerică a proletariatului, a conștiinței sale de clasă. Socotim important a se reliefa continuitatea în relațiile externe, pe plan diplomatic și economic, arătându-se că orașul Constantinopol în anul 1857, când au fost introduse lămpile de gaz era iluminat cu petrol românesc³. Începînd cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea produsele petroliere din țară și județ erau apreciate și exportate în Anglia, Franța, Austria, Alger, Gibraltar, Malta, Siria, Spania, iar negrul de fum de la Fabrica Romcar din localitatea Bucșani județul Dimbovița era exportat în Cehoslovacia, Iugoslavia și Indiile Britanice⁴ și multe alte exemple. De asemenea, socotim important a se arăta că România are rădăcini mult mai adînci în participarea la diferite târguri și expoziții internaționale și naționale. Nu voi da decît cîteva exemple: „Surse și fabrica de petrol din Cîmpina“, în anul 1873, a fost medaliată la Viena⁵. Către sfîrșitul secolului al XIX-lea această rafinărie a fost asimilată de Societatea Steaua Română, care era și deținătoarea Fabricii de petrol și derivatelor sale din București, Monteoru și Moinești, a Fabricii de luminări și stearină din București, conducte pentru transportul țițeiului Doicești-Glodei, Buștenari, Gara Dofțana, Solonț, Moinești. Produsele acestei societății au fost medaliat în anul 1892 la târgul de la Philipopoli, în anul 1894, a primit diploma de onoare la București, iar în anul 1900, la Paris, primește cea mai înaltă distincție „Grand Prix“⁶. Pe acest fond de „dezvoltare istorică a poporului român pe calea progresului economic și social“ se vor marca momentele importante ale istoriei patriei, eoul și contribuția maselor din județ la aceste evenimente ca: revoluția condusă de Tudor Vladimirescu în anul 1821, revoluția burghezo-democratică de la 1848 în țările ro-

³ Arh. St. Dimbovița, fondul Întreprinderea Ioan Grigorescu, Tîrgoviște, dos. 11/1097, f. 16.

⁴ Mircea Alexandrescu, Cîteva date inedite privind exportul de petrol din județul Dimbovița între anii 1881—1900, Acta Valachica, Tîrgoviște, 1972, pp. 285—294; Arh. St. Prahova, fondul Rafinăria Cîmpina, dos. 3/1937; Arh. St. Dimbovița, fondul Camera de Comerț și Industrie, Tîrgoviște, dos. 24/1937, f. 107.

⁵ Arh. St. Dimbovița, fondul Întreprinderea Ioan Grigorescu, Tîrgoviște, dos. 5/1897, f. 32.

⁶ Ibidem, dos. 3/1896, f. 38, Primăria or. Tîrgoviște, dos. 57/1900, f. 102.

mâne — caracterul ei unitar — înfăptuirea în anul 1859 a statului național, cucerirea independenței de stat a României, intrarea pe arena socială a proletariatului, constituirea Partidului Social Democrat al Muncitorilor din România, răscoala din 1907, participarea muncitorimii la acest eveniment, semn al solidarității muncitorimii cu țărănimea, participarea României la primul război mondial, desăvîrșirea unificării statului național, crearea în anul 1921 a Partidului Comunist Român și lupta sa revoluționară împotriva regimului burghezo-moșieresc, a fascismului, pentru interesele celor ce muncesc pentru cauza democrației și păcii. Un moment important în viața poporului român îl va constitui insurecția națională armată, antifascistă și antiimperialistă, participarea României la războiul antihitlerist.

Construirea socialismului în România va fi concretizată în cele trei etape istorice fundamentate științific în Programul P.C.R., a revoluției popular democratice, înfăptuirea obiectivelor orînduirii socialiste și făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, reliefîndu-se creșterea rolului de conducător al Partidului Comunist Român, dezvoltarea României după eliberare, schimbările structurale intervenite în viața economică, social-culturală, coordonatele politicii externe, ilustrîndu-se adevărul de necontestat că *„Dintr-o țară cu un pronunțat caracter agrar, cu o industrie slab dezvoltată și o agricultură înapoiată, România a devenit în mai puțin de 25 de ani o țară industrial-agrară cu o industrie puternică, în plină dezvoltare — organizată pe baza cuceririlor științei și tehnicii moderne, întemeiată pe proprietatea socialistă a întregului popor — și cu o agricultură socialistă de stat și cooperatistă în plin proces de modernizare, capabilă să asigure aprovizionarea în bune condiții a populației cu produse agro-alimentare“*⁷.

Cu prilejul vizitei în județul Dimbovița și municipiul Tîrgoviște, în anul 1969, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia : *„construim socialismul, păstrînd cu recunoștință și dezvoltînd tot ceea ce au realizat mai bun, tot ceea ce au ridicat mai frumos înaintașii. Ceea ce ei au construit ne evocă patriotismul cu care ei au luptat pentru a asigura dezvoltarea națiunii noastre“*⁸. Acest dublu aspect al societății socialiste : de moștenitoare a realizărilor trecutului, a tradițiilor progresiste, ale învățămîntului, științei și culturii, iar pe de altă parte creația conștientă a maselor populare are un rol important în activitatea ideologică și munca politico-educativă, în formarea omului nou cu o înaltă conștiință, în promovarea principiilor eticii și echității socialiste, în promovarea umanismului socialist.

Pentru ca muzeul să poată răspunde funcției cultural educative, în atenția specialiștilor trebuie să stea continua îmbunătățire a cercetării științifice, pentru cunoașterea patrimoniului muzeal și virtual, în vederea îmbunătățirii structurii tematice, în lumina ultimelor documente de partid. De asemenea, se impune o cercetare de teren în vederea depistării de noi bunuri, în scopul îmbogățirii colecțiilor și folosirea de

⁷ Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, București, Editura politică, 1975, p. 62.

⁸ Nicolae Ceaușescu, *România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate*, București, Editura Politică, 1970, vol .IV, p. 209.

noi metode și mijloace muzeografice de punerea acestora în valoare, influențând succesul acțiunilor instructiv-educative. Cercetarea bibliografică, arhivistică alături de piesa respectivă se impune ca o necesitate obiectivă, ajutându-ne la cunoașterea temeinică a locului, a condițiilor în care a avut loc desfășurarea evenimentului, ne ajută la depistarea de noi date și fenomene.

În afara expozițiilor de bază, expozițiile temporare și itinerante pe o temă dată reprezintă o altă formă de valorificare a patrimoniului muzeal, acțiune importantă a muncii instructiv-educative de masă, acestea deosebindu-se de expozițiile de bază prin volumul și profunzimea temei respective. La întocmirea tematicii și selectarea exponatelor avem în vedere accesibilitatea tuturor categoriilor de vizitatori. În munca de îndrumare în expozițiile de bază temporare și itinerante pe lângă ghidajul efectuat de personalul de specialitate se impune ca în sălile în care sînt ilustrate momente cu semnificație națională să se folosească mijloace audio, în care să fie imprimate texte adecvate, mărturii ale participanților la diferite evenimente. Proiecțiile completează expunerea ghidului prin filme, casete, diapozitive, reliefînd pe peliculă documentat evoluția societății românești, cu trecutul de luptă revoluționară, cu tradițiile progresiste în domeniul științei, învățămîntului și culturii.

Un rol important îl constituie observarea publicului, a efectelor asupra lor a fenomenelor vizuale și a modului în care poate fi făcut mai sensibil în fața exponatelor.

În actuala etapă se impune o mai strînsă colaborare, cu organizațiile de pionieri, U.T.C., comitetele sindicale și cluburile întreprinderilor din orașul de reședință și din celelalte localități ale județului, cu toate așezămintele culturale sătești. Manifestările să fie organizate după o tematică pentru a răspunde necesităților spirituale actuale sarcinilor educaționale, cincinalului revoluției tehnico-științifice.

Muzeul trebuie să fie alături de ceilalți factori de cultură, în munca instructiv-educativă, contribuind la formarea omului nou, a conștiinței socialiste a maselor, cultivînd în rîndurile tineretului dragostea pentru patrie, pentru păstrarea vestigiilor trecutului, pentru cunoașterea tradițiilor de luptă revoluționară, pentru însușirea concepției despre lume și viață, pentru lărgirea orizontului lor cultural-științific.